

TEXNİKİ-PEŞƏ TƏHSİLİ SAHƏSİ UZRƏ 2010-CU İLDƏ GÖRÜLMÜŞ İŞLƏRƏ DAİR HESABAT

Hazırda Təhsil Nazirliyinin tabeliyində 108 peşə təhsili müəssisəsi, o cümlədən 47 peşə liseyi, 1 peşə tədris mərkəzi və 60 peşə məktəbi fəaliyyət göstərir. Peşə məktəblərindən 8-i cəzaçəkmə müəssisələrinin tərkibində fəaliyyət göstərir.

Fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələrinin 45-i komplekslərdə, 39-u uyğunlaşdırılmış binalarda, qalanları isə yararsız binalarda yerləşmişdir. Məlum hadisələrlə əlaqədar 50 №-li Ağdam Peşə Məktəbi Ağdam rayonunun Quzanlı kəndində, 116 №-li Füzuli Peşə Məktəbi Füzuli rayonunun Qayıdış qəsəbəsində, 162 №-li Füzuli Peşə Məktəbi Böyük Bəhmənli kəndində, 127 №-li Laçın Peşə Məktəbi Bərdə şəhərində, 189 №-li Kəlbəcər Peşə Məktəbi Tərtər şəhərində, 131 №-li Cəbrayıl Peşə Məktəbi isə Biləsuvar rayonu 8 nömrəli qaçqın şəhərciyində yerləşən 14 nömrəli orta məktəbin binasında fəaliyyət göstərir.

2010-2011-ci tədris ilində ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində şagird qəbulu planı büdcə hesabına 14150 nəfər, ödənişli əsaslarla isə 2005 nəfər olmuşdur. Cari tədris ilində 145 ixtisas üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilmişdir.

İllər	Qəbul planı	Ümumi şagird sayı	Dövlət hesabına	Ödənişli əsaslarla	İxtisasların sayı
2008-2009	14140	25184	12150	1990	112
2009-2010	14435	25604	12350	2085	132
2010-2011	16165	27672	14185	1980 (+400)	145

Ümumilikdə, ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində 2010\2011-ci tədris ilində 27672 şagirdin təlim-tərbiyəsinə 4471 nəfər mühəndis-pedaqoji heyət cəlb edilmişdir. Dövlət proqramının icrası nəticəsində bir sıra ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin əsaslı təmir edilməsi, onların maddi-texniki bazasının güclənməsi, işəgötürən təşkilatlarla əlaqələrin genişlənməsi və məzunların işlə təmin olunması səviyyəsinin artması nəticəsində əvvəlki illərə nisbətən ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə şagird qəbulu planı artırılmışdır. Bundan əlavə, ilk dəfə olaraq son 5 il ərzində ödənişli əsaslarla şagird qəbulu planı 100% yerinə yetirilmiş və əlavə qəbulun aparılması üçün Maliyyə Nazirliyinə müraciət edilmişdir.

Texniki peşə təhsili sistemində ayrılan dövlət vəsaitlərinin inkişaf dinamikasının təhlili göstərir ki, əgər 2005-ci ildə 7 mln, 2006-cı ildə 10 mln, 2007-ci ildə 16 mln manat, 2008-ci ildə 20,5 mln manat, 2009-cu ildə 26,2 mln manat vəsait ayrılmışdırsa, 2010-cu ildə bu rəqəm 26,9 mln manata yüksəlmişdir. Bununla yanaşı, bir təhsilalana çəkilən xərc də artmışdır. Belə ki, əgər 2005-ci ildə bir təhsilalana 328 manat, 2006-cı ildə 457 manat, 2007-ci ildə 740 manat, 2008-ci ildə 903 manat, 2009-cu ildə 1108 manat təşkil etmişdirsə, 2010-cu ildə isə bu rəqəm 1133 manata qədər artmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 3 iyul tarixli Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasında Texniki peşə təhsilinin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı (2007-2012-ci illər)” qəbul edilmişdir. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 30.07.2007-ci il tarixli əmrinə əsasən dövlət proqramının icrası ilə əlaqədar təsdiq edilmiş Fəaliyyət Planına uyğun işlər davam etdirilir.

Fəaliyyət Planına əsasən hesabat ilində 4 və 11 nömrəli Bakı peşə liseylərində əsaslı təmir işləri aparılmış və müasir avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. Nəzərdə tutulmuşdur ki, 4 nömrəli Bakı peşə liseyində əsasən tikinti sahəsi, 11 nömrəli peşə liseyində isə xidmət sahəsi üzrə ixtisaslı kadrların hazırlanması həyata keçirilsin. Bu məqsədlə hər iki müəssisədə müasir tipli tədris otaqları, kompüter laboratoriyası, konfrans zalı və emalatxananın istifadəyə verilməsi planlaşdırılmışdır.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin “Məktəbəqədər təhsil və ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin əsaslı təmirinin təmin edilməsi ilə əlaqədar əlavə tədbirlər barədə” 15 sentyabr 2010-cu il tarixli Sərəncamına əsasən 13, 16 və 18 nömrəli Bakı peşə liseylərinin əsaslı təmirinə başlanılmışdır.

Avropa Komissiyası ilə birlikdə həyata keçirilən “Peşə təhsili və təlimi sahəsində islahatlar strategiyası və Azərbaycanın seçilmiş rayonunda pilot icrası” çərçivəsində İsmayılı

rayonunda müasir tipli peşə məktəbinin tikintisi başa çatmışdır. İsmayilli peşə məktəbi tədris binası, yeməxana, idman zalı, konfrans zalı, emalatxana və yataqxana ilə yanaşı, kiçik restoran və otellə təchiz ediləcəkdir. Bu işə turizm sahəsi üzrə hazırlanan kadrların kompleksi tərək etmədən müvafiq bilik və bacarıqlara sahib olmasına və təhsil müəssisəsinin əlavə gəlir əldə etmək imkanının artmasına şərait yaradacaqdır. Bununla yanaşı, Təhsil Nazirliyi həmin təhsil kompleksinin Peşə Tədris Mərkəzinə çevrilməsi ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan Respublikası Baş nazirinə müraciət etmişdir.

Fəaliyyət Planının 5.12 və 5.14-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 23 aprel 2010-cu il tarixli 77 nömrəli Qərarı ilə “İlk peşə-ixtisas təhsili pilləsinin dövlət standartı və proqramı (kurikulum)” sənədi təsdiq edilmişdir.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 29 aprel 2010-cu il tarixli 82 nömrəli Qərarı ilə “Təhsil haqqında dövlət sənədlərinin nümunələri və onların verilməsi Qaydaları”, 4 iyun 2010-cu il tarixli 104 nömrəli Qərarla isə “Təhsil proqramlarının (kurikulumlarının) yerinə yetirilməsi müddəti” sənədləri təsdiq edilmişdir. Həmin sənəd əsasında 10-a yaxın peşə üzrə yeni kurikulumlar və dərş vəsaitləri hazırlanmışdır.

Fəaliyyət Planının 16-cı bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Milli Məhsuldarlıq və Rəqabətədavamlılıq Mərkəzi ilə birlikdə respublikanın 3 iqtisadi rayonunda (Quba-Xaçmaz, Lənkəran və Şəki-Zaqatala) əmək bazarının tələbatının öyrənilməsinə başlanılmışdır.

Bundan əlavə, Fəaliyyət Planının 5.11-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Təhsil Nazirliyi tərəfindən yeni ixtisas və ixtisaslaşma klassifikatoru işlənilib hazırlanmış və müvafiq qurumlara təqdim edilmişdir. Əmək bazarının öyrənilməsində məqsəd regionlarda fəaliyyət göstərən ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin mövcud vəziyyətini, əmək bazarının tələblərinə müvafiq kadr hazırlığı sisteminin təşkili vəziyyətini və gələcək inkişaf istiqamətlərini müəyyən etməkdir. Nəzərdə tutulmuş tədbirlər planına müvafiq olaraq işəgötürənlər, dövlət, qeyri-dövlət təşkilatları, valideyn və şagirdlərlə aparılan sorğuların nəticələri ümumiləşdirilərək həm regionda, həm də Bakı şəhərində ictimai müzakirələrin təşkil edilməsi və əldə edilmiş nəticələr barədə Azərbaycan Respublikası Hökumətinə hesabatın hazırlanması planlaşdırılmışdır.

Fəaliyyət Planının 5.17-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə 2010-cu il ərzində nəzərdə tutulmuş tədbirlər planına əsasən 10 adda dərşlik və elektron nəşrlərin hazırlanması nəzərdə tutulmuşdur.

Sıra nömrəsi	Dərşliklərin adı	Sayı
1	Elektrotexnika	2500
2	Çertyojun oxunması	2000
3	Dülgər-xarrat işi	1000
4	Avtomobil çilingəri, tənəkəçi	1000
5	Bəna, suvaq işi	1000
6	Nəzarət ölçü cihazları	1500
7	Bərbər işi	1500
8	Xalçaçı	1500
9	Tikiş istehsalı texnologiyası	1300
10	Geyimin modelləşdirilməsi və konstruksiyalaşdırılması	1300

Avropa Komissiyası ilə birlikdə həyata keçirilən “Peşə təhsili və təlimi sahəsində islahatlar strategiyası və Azərbaycanın seçilmiş rayonunda pilot icrası” çərçivəsində 2010-cu ildə həyata keçirilən tədbirlər aşağıdakılardır:

- Lahiyənin səmərəli idarəedilməsini təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Təhsil naziri M.Mərdanovun rəhbərliyi ilə dövlət və qeyri-dövlət təşkilatlarının nümayəndələrindən ibarət İdarəetmə Şurası yaradılmışdır;
- Təhsil Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyi, qeyri-dövlət təşkilatlarının nümayəndələri, beynəlxalq və milli ekspertlərin birgə səyi nəticəsində “Aşpaz”, “Turizm agentı”, “Ofisiant”, “Resepsionist” ixtisasları üzrə peşə standartları hazırlanmışdır;

- İşçi Qrupu tərəfindən “Aşpaz”, “Turizm agenti”, “Ofisiant”, “Resepsionist” ixtisasları üzrə tədris proqramı (kurikulum) hazırlanmışdır;
- Peşə və təhsil standartlarının, strateji planların, kurikulumların, müəllim hazırlığı, əmək bazarının öyrənilməsi və s. mövzular üzrə 25 sayda seminar və trening təşkil edilmişdir. Seminar və treninqlərə 20-ə yaxın təhsil müəssisəsinin rəhbərləri və 100-ə yaxın mühəndis-pedaqoji heyət cəlb edilmişdir;
- “Əmək bazarının öyrənilməsinə dair” metodiki vəsait hazırlanmışdır;
- “İlk peşə-ixtisas təhsili üzrə modul proqramların hazırlanması üzrə Təlimati Sənəd” hazırlanmışdır;
- 16-23 may tarixlərində dövlət və qeyri-dövlət təşkilatlarının nümayəndələrindən ibarət İşçi Qrupu ilk peşə-ixtisas təhsili sahəsi üzrə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi məqsədilə Şotlandiyaya tədris səfəri etmişdir;
- İlk peşə-ixtisas təhsilinin İnkişaf Strategiyasının hazırlanması üzrə İşçi Qrupu yaradılmışdır;
- 4 dekabr 2010-cu il tarixində Gəncə şəhərində lahiyə tərəfindən hazırlanmış peşə strategiyası üzrə sənədin müzakirə olunmuş və sənədə dair rəy və təkliflər toplanılmışdır.

2009-2010-cu tədris ili, həmçinin son 20 ildə inşa edilən və yeganə peşə tədris mərkəzi kimi fəaliyyət göstərən Qəbələ Turizm və Otelçilik üzrə Peşə Tədris Mərkəzi ilk məzun buraxılışı ilə yadda qaldı. Belə ki, bu tədris ilində məzun olan 45 şagirddən 3 nəfəri hərbi xidmətə çağırılmış, digər 42 nəfər isə işlə təmin edilmişdir. Beləliklə, demək olar ki, əmək bazarına daxil olan hər bir məzun müvafiq iş yeri ilə təmin olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Təhsil naziri M.Mərdanovun peşə təhsili müəssisələrinin rəhbərlərinə ünvanlandığı 29.03.2010-cu il tarixli məktubda məzunların gələcək fəaliyyəti barədə məlumatların noyabr ayının 30-dan gec olmayaraq nazirliyə məlumat verilməsi tələb olunmuşdur.

Məktubun icrasını təmin etmək məqsədilə peşə təhsili müəssisələrindən toplanılmış məlumat əlavə olunur (Əlavə 1).

Əldə edilmiş məlumata əsasən cari ildə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrini 12684 nəfər bitirmişdir. Onlardan 3621 nəfəri işlə təmin edilmişdir.

Fəaliyyət Planının 5.16-cı bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə 3 iqtisadi rayonda regional inkişaf istiqamətlərinə və yeni yaranacaq istehsal və xidmət müəssisələrinin tələbatına uyğun peşə ixtisas kadrlarının hazırlanması üzrə proqnozların işlənilib hazırlanması üçün tədqiqat işinin aparılması nəzərdə tutulmuşdur.

Dövlət Proqramının icrası nəticəsində ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin maddi-texniki bazası genişlənməmişdir. Belə ki, əgər 2006-cı ildə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində cəmi 129 ədəd kompüter avadanlığı varsa, bu rəqəm 2010-cu ildə 600-ə yaxınlaşmışdır. Eyni ilə, elektrotexniki və termiki avadanlıqlar, elektrik qaynaq aparatı, tikiş avadanlıqları, çilingər məngənəsi və s. avadanlıqların sayı artmışdır. Lakin metalkəsən, torna, burğu, ağac emal edən dəzgahlar və s. avadanlıqların sayı xeyli azalmışdır. Xüsusən, kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə maşın və avadanlıqlar bazası mənəvi və fiziki baxımdan xeyli köhnəlmişdir. (Cədvəl 1)

İllər	Metalkəsən dəzgahlar	Torna dəzgahlar	Burğu dəzgahlar	Ağac emal edən dəzgahlar	Elektrik qaynaq aparatı	Tikiş avadanlığı	Çilingər məngənəsi	Kompüter avadanlıqları	Qaz Qaynağı aparatı
2006	444	123	138	143	200	389	722	239	9
2007	310	92	76	133	195	506	482	253	5
2008	310	92	76	133	195	506	482	283	5
2010	260	82	120	105	222	679	731	838	2

Dövlət proqramının icrası nəticəsində ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin büdcədənkənar vəsaitlərinin formalaşmasında da müəyyən irəliləyişlər əldə edilmişdir. Belə ki, ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, ödənişli əsaslarla təhsil alanların sayının artması və təsərrüfatların inkişaf etməsi nəticəsində təhsil müəssisələrinin büdcədənkənar vəsaitləri 2006-cı illə müqayisədə 2010-cu ilin əvvəlində təqribən 3 dəfə artmışdır (Cədvəl 2).

Sıra	İllər üzrə	Büdcədənkənar gəlirin mənbəyi				Cəmi
		Emalatxanadan	Təlim təsərrüfatından	Ödənişli qəbuldan	İstehsalatdan	
1	2006	46900	31168	78971	5166	162205
2	2007	48685	59216	176141	8731	292773
3	2008	54000	101532	180000	6000	341532
4	2010	80909	48204	360112	16300	505525

İlk peşə-ixtisas təhsilinin əhatə dairəsinin genişlənməsi, həmçinin, iş və təhsildən ayrılmaq şərti ilə peşə almaq imkanının şəraitinin artırılması məqsədilə Təhsil Nazirliyi və “Bakı” nəşriyyatının birgə səyi nəticəsində “Elektron Peşə Təhsili” lahiyəsi həyata keçirilir. Lahiyyə çərçivəsində www.avel.edu.az təhsil portalı yaradılmış və bir sıra ixtisaslar üzrə elektron resurslar yerləşdirilmişdir. Portala elektron dərsliklər, video dərslər, animasiya, özünüqiymətləndirmə vasitələri (test, suallar, tapşırıqlar) və s. yerləşdirilmişdir. Gələcəkdə həmin portal vasitəsilə elektro peşə təhsili almaq imkanı da əldə etmək olacaqdır.

World Vision təşkilatı ilə birlikdə həyata keçirilən lahiyyə çərçivəsində isə “Elektrik qaz qaynaqçısı” və “Təmirçi-çilingər” ixtisasları üzrə yeni kurikulumlar işlənib hazırlanmışdır. Həmçinin, lahiyyə çərçivəsində 2010-cu ildə işçi qrupunun Almaniyaya tədris səfəri təşkil edilmişdir. İşçi Qrupuna daxil olan Təhsil Nazirliyinin, İlk Peşə Təhsilinin İnkişaf Mərkəzinin mütəxəssisləri və 2 peşə təhsili müəssisəsinin rəhbəri Almaniya Peşə Təhsil İnstitutu və bir sıra peşə təhsili müəssisələrində olmuşlar. Həmçinin, lahiyyə çərçivəsində pilot olaraq müəyyən edilmiş 16 nömrəli Bakı peşə liseyi və 14 nömrəli Bakı peşə məktəbinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və mühəndis-pedaqoji heyəti üçün yeni təlim texnologiyaları üzrə seminarların keçirilməsi təşkil edilmişdir.

Bakı Metropoliteni ilə əldə edilmiş razılaşmaya əsasən 2010-cu ildən başlayaraq Dövlət Dəmir Yolu Liseyində sifariş əsasında metropoliten sahəsi üçün ixtisaslı kadrların hazırlanması həyata keçirilir. Əməkdaşlıq nəticəsində Bakı Metropoliteni sahəsində çalışan lakin ixtisasartırmaya ehtiyac olan bir sıra əməkdaşlarının təlimi aparılmış, liseyi uğurla bitirmiş bir sıra məzunlarda metropoliten sahəsində işləməyə başlamışdır. Bununla yanaşı, liseydə tədris prosesinin əmək bazarının tələblərinə müvafiq olaraq qurulması üçün metropolitenin peşəkar və təcrübəli işçiləri cəlb edilmiş, Bakı Metropoliteninin Nərimanov deposunda yaradılmış müasir təlim siniflərindən istifadə edilməsi və şagirdlərin “formal” deyil, real iş təcrübəsi əldə edilməsi üçün şəraitin yaradılması onların gələcəkdə əmək bazarında rəqabətqabiliyyətlik səviyyəsinin, təhsil müəssisəsinin isə ictimai statusunun yüksəlməsinə səbəb olacaqdır. Qeyd etməliyik ki, 2010-2011-ci tədris ili üçün peşə liseyinə büdcə hesabına ayrılan 160 nəfər şagird qəbulu planı yerinə müraciət edənlərin sayı 500 nəfəri keçmişdir. Şübhəsiz, ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, tədris prosesinin əmək bazarının tələblərinə uyğun qurulması və işəgötürən təşkilatlarla sıx əməkdaşlıq əlaqələrinin yaradılması bu təhsil pilləsinə olan marağın da artmasına yardım edəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Heydər Əliyev Fondu ilə “YUNESKO” arasında Azərbaycanda peşə təhsilinin təkmilləşdirilməsi layihəsinin həyata keçirilməsi haqqında 18.06.2007-ci il tarixli Sazişə əsasən həyata keçirilən lahiyyə çərçivəsində “Otel nəzarətçisi” və “Kompüter üzrə operator” ixtisasları üzrə yeni kurikulumlar hazırlanmışdır. Yerli və beynəlxalq mütəxəssislərin birgə səyi nəticəsində hazırlanmış kurikulumlar YUNESKO-nun Moskva ofisi tərəfindən qiymətləndirilmiş və onların əsasında dərsliklərin hazırlanmasına qərar verilmişdir. Lahiyyə çərçivəsində 11 və 12 nömrəli Bakı peşə liseylərində xidmət sahəsi üzrə, 7 və 17 nömrəli Bakı peşə liseylərində İKT sahəsi üzrə resurs mərkəzləri yaradılmışdır. Bundan əlavə, ilin

sonuna qədər 11 nömrəli Bakı peşə liseyində müasir tipli kitabxana fondunun yaradılması da nəzərdə tutulmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi və “Azersun Holding” Şirkətlər Qrupu ilə birgə həyata keçirilən “PEŞƏ MƏKTƏBLƏRİNİN İNKİŞAFI” layihəsi çərçivəsində isə Biləsuvar peşə liseyində mühəndis-pedaqoji heyətin qiymətləndirilməsi, regionun və şirkətin tələbatına uyğun olaraq ixtisasların seçilməsi və istehsalat təcrübə sahələri müəyyənləşdirilmişdir. Lahiyyəyə əsasən 2010-2011-ci tədris ilindən başlayaraq Biləsuvar peşə liseyinin mühəndis-pedaqoji heyəti və şagirdləri mütəmadi olaraq şirkətin istehsal müəssisələrində təcrübə keçməsi, uğurlu məzunların işlə təmin edilməsi və peşə liseyində əlverişli təhsil mühitinin yaradılması üçün əlavə tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Lahiyyəyə əsasən şirkətin regionda fəaliyyət göstərən istehsal müəssisələrinə işçilərin qəbul edilməsi zamanı peşə liseyinin məzunlarına üstünlük verilməsi, liseydə isə tədris prosesinin yüksəldilməsi üçün şirkətin peşəkar və təcrübəli işçilərin cəlb edilməsi, həmçinin, xarici mütəxəssislərin cəlb edilməsi üçün şəraitin yaradılması planlaşdırılmışdır.

Təhsil nazirinin 852 №-li 24.06.2010-cu il tarixli əmri ilə Təhsil Nazirliyi və Azersun Holding Şirkətlər Qrupu arasında “Peşə Məktəblərinin İnkişafı” layihəsinə dair 26.12.2009-cu il tarixdə imzalanan “Niyət Protokolu” çərçivəsində Biləsuvar peşə liseyində mühəndis-pedaqoji heyətin fəaliyyətinin monitorinqinin keçirilməsi və liseyin ehtiyaclarının müəyyən edilməsi məqsədilə işçi qrupu yaradılmışdır. Həmin işçi qrupu tərəfindən peşə liseyinin mühəndis-pedaqoji heyətinin monitorinqi keçirilmiş və onların ixtisasartırılması üçün əlavə tədbirlər müəyyən edilmişdir.

Təhsil Nazirliyi ilə Almaniyanın KNAUF şirkəti arasında yaranmış əməkdaşlıq əlaqələri nəticəsində şirkətin təşəbbüsü ilə respublikada ilkin olaraq 3 peşə təhsili müəssisəsində bir sıra tikinti peşələri üzrə kadrların hazırlanması üzrə birgə fəaliyyət göstərilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Belə ki, əldə olunmuş razılaşmaya əsasən 4, 18 nömrəli Bakı peşə liseylərində, o cümlədən 3 nömrəli Gəncə peşə liseyində “Suvaqçı” peşəsi üzrə müasir təlim otaqları, əyani və dərs vəsaitləri ilə təmin edilməsi, müəllim və istehsalat təlimi ustalarının hazırlanması, şagirdlərin müvafiq iş yerlərində istehsalat təcrübəsi keçməsi və müvəffəqiyyət qazanmış məzunların iş yerləri ilə təmin edilməsi müzakirə edilmişdir.

Təhsil Nazirliyi ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə və əmək bazarının tələblərinə müvafiq kadrların hazırlanması üçün birgə fəaliyyət göstərmək üçün “Billur”, “Kür”, “Azal”, Azərbaycan Sənaye Bankı, Bakı Tikiş Evi, “Azərenerji” Səhmdar Cəmiyyəti və s. şirkətlərlə əlaqə yaradaraq, onları bu sahədə həyata keçirilən lahiyələrə cəlb etməyə çalışır.

Türkiyə Milli Təhsil Nazirliyi ilə peşə təhsili sahəsində əməkdaşlıq əlaqələri nəticəsində 2010-cu il may-iyun aylarında daha 10 nəfər ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində çalışan müəllim və istehsalat təlimi ustaları ixtisasartırma kurslarında iştirak etmişlər. Bu müddət ərzində onlar Türkiyənin bir sıra ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində tədris prosesi və kadr hazırlığı prosesində yeni təlim texnologiyalarından istifadə etmə imkanları ilə tanış olmuşlar.

Yaponiya səfirliyi ilə əldə edilən razılaşmaya əsasən Yaponiya Hökumətinin təşkilatçılığı ilə “Gənc Liderlər üçün Təlim” lahiyəsi çərçivəsində “Texniki peşə təhsili” sahəsi üzrə 13, 18 nömrəli Bakı peşə liseyi və Təhsil Problemləri İnstitutunun İlk Peşə Təhsilinin İnkişaf Mərkəzinin nümayəndəsi oktyabr-noyabr aylarında Yaponiyaya təlim səfərində olmuşlar.

Kadr hazırlığı prosesinin dünya iqtisadiyyatının dəyişkən tələbatlarına uyğun olaraq formalaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən lahiyələrdən biri də “Yaşıl Texnologiya üzrə Kadr Hazırlığı” lahiyəsidir. Dünyada ilk dəfə respublikamızda həyata keçiriləcək olan lahiyənin məqsədi şagirdlərin və müəllimlərin yaşıl texnologiya ilə tanış olması, yaşıl texnologiyanın imkanları və ətraf mühitə ziyan vurmamaq şərti ilə iş mühitinin yaradılması imkanları haqqında məlumat əldə edəcəklər.

Şöbənin iş planına müvafiq olaraq “Peşə liseyi və peşə məktəbinin fəaliyyətinə dair” 11- Texpeşə №-li forma yenidən işlənmiş və Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən 25.06.2010-cu il tarixli 40/5 №-li qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Həmçinin, “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq regionlarda peşələrə və ixtisaslı kadrlara olan tələbatın proqnozları haqqında məlumatların verilməsi barədə rayon İcra Hakimiyyəti başçılarına

məktubla müraciət olunmuş və müvafiq məlumatlar toplanaraq hər bir rayon, o cümlədən respublika üzrə iqtisadiyyatın müvafiq istiqamətləri üzrə ümumiləşdirilmişdir.

Peşə təhsili müəssisələrinin idarə olunması məqsədilə yaradılan "Məlumat bazası" alqoritmik proqrama məlumatların yüklənməsi prosesi davam etdirilmişdir.

2010-cu il ərzində şöbənin əməkdaşları peşə təhsili sahəsində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi məqsədilə bir sıra seminar və treninqlərdə iştirak etmişlər:

- Texniki peşə təhsili şöbəsinin müdiri N.Məmmədovun 16-20 fevral 2010-cu il tarixdə Moskvada "Gənclərin məşğulluq siyasəti: peşə təhsili müəssisələrinin rolu" adlı seminarında iştirakı ;
- Texniki-peşə təhsili şöbəsinin müdiri N.Məmmədov və 6 №-li Bakı peşə liseyinin direktoru S.Rüstəmovun 13-18 aprel 2010-cu il tarixdə "Avstriyada texniki-peşə təhsilinin mövcud vəziyyəti" adlı təlim səfərində iştirakı;
- Texniki-peşə təhsili şöbəsinin baş məsləhətçisi İ.Nadirovun 11-12 may 2010-cu il tarixdə Türkiyənin Antalya şəhərində "İslam Konfransı Ölkələrinin Texniki peşə təhsili və tədrisi proqramına Nəzarət və məşvərət Komitəsi üzvlərinin II iclası"nda iştirakı;
- Təhsil nazirinin müavini İ.İsgəndərov və Texniki-peşə təhsili şöbəsinin müdiri N.Məmmədovun 16-23 may 2010-cu il tarixdə "Peşə təhsili və təlimi sahəsində islahatlar strategiyası və Azərbaycanın seçilmiş rayonunda pilot icrası" layihəsi çərçivəsində Şotlandiyada təlim səfərində iştirakı;
- Texniki-peşə təhsili şöbəsinin baş məsləhətçisi Kamil Ağamalıyevin 21-26 iyun 2010-cu il tarixdə Cənubi Koreyada "Peşə təhsili siyasətinin formalaşdırılması üzrə Koreya təcrübəsi" adlı təlim səfərində iştirakı;
- Texniki-peşə təhsili şöbəsinin müdiri N.Məmmədovun 06-09 iyul tarixdə Microsoft Korporasiyası və YUNESKO-nun birgə təşkilatçılığı ilə Varşavada keçirilən Təhsil Liderləri Forumunda iştirakı;
- Texniki peşə təhsili şöbəsinin müdiri N.Məmmədovun 18-28 oktyabr 2010-cu il tarixində Sinqapurda keçirilən "Rəhbərlər və təlimçilər üçün texniki və peşə təhsili və tədris proqramı" adlı təlim kursunda iştirakı;
- Texniki-peşə təhsili şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Elxan Cəfərov və Azərbaycan Təhsil Problemləri İnstitutunun böyük elmi işçisi Leyla Vahabovanın 7-12 noyabr 2010-cu il tarixdə Polşada "Texniki-peşə təhsili üzrə modul proqramlarının hazırlanması və tətbiqi sahəsində" təlim səfərində iştirakı;
- Texniki-peşə təhsili şöbəsinin müdiri N.Məmmədov 23-26 noyabr 2010-cu il tarixdə İtaliyanın Turin şəhərində keçirilən "Avropa Təlim Fondunun partnyor ölkələrində innovativ təlim vasitələri ilə işgüzar əlaqələrin inkişaf etdirilməsi" mövzusu üzrə keçirilən seminarında iştirakı.

Bununla yanaşı, ilk peşə-ixtisas təhsili sahəsində bir sıra problemlərin hələ də həll olunmaması nəzərə alınmalıdır. Bunlar əsasən aşağıdakılardır:

- Dövlət proqramının icrası üçün nəzərdə tutulan vəsaitin ayrılmaması ilə əlaqədar olaraq 2010-cu il üçün əsaslı təmir edilməsi nəzərdə tutulan heç bir peşə təhsili müəssisəsi təmir edilməmişdir;
- Hələ də respublikada fəaliyyət göstərən ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin tədris binalarında, emalatxanalarında, yataqxanalarında təqribən 15 minə yaxın məcburi köçkün məskunlaşmışdır;
- İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində çalışan mühəndis-pedaqoji heyətinin bir qisminin ixtisasartırma və yenidən hazırlanmaya ehtiyacın olması aparılan təhlillər nəticəsində təqribən 300-dən artıq müəllim və istehsalat təlimi ustasının qeyri-ixtisaslı olması müəyyən edilmiş, 600-dən artıq mühəndis-pedaqoji heyətin ixtisasartırma və yenidən hazırlanmaya ehtiyacın olması müəyyən edilmişdir;

- Bir sıra ixtisaslar üzrə orta ixtisas və ali təhsil müəssisələrində kadr hazırlığının həyata keçirilməməsi səbəbindən ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində kadr çatışmazlığı vardır;
- İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin maliyyə-təsərrüfat müstəqilliyinin olmaması səbəbindən büdcədən kənar vəsaitlərin əldə edilməsi və xərclənməsi istiqamətində problemlərin olması;
- Mühəndis-pedaqoji heyətin maddi stimullaşdırılması üçün məhdud resursların olması ixtisaslı, peşəkar kadrların cəlb edilməsi istiqamətində çətinliyin mövcud olması;
- Əksər peşə təhsili müəssisələrində istifadə edilən əyani və texniki vəsaitlərin mənəvi və fiziki cəhətdən köhnəlməsi səbəbindən onlardan səmərəli istifadə etmək çətinliyinin mövcud olması;
- İqtisadi zonalar üzrə əmək bazarının tələbatlarının öyrənilməsi və müvafiq ixtisaslar üzrə peşə və təlim standartlarının yaradılmasına olan ehtiyac;

Bununla yanaşı, növbəti tədris ili qarşısında ilk peşə-ixtisas təhsili sahəsində aşağıdakı əsas prioritet inkişaf istiqamətləri müəyyən edilmişdir:

- Peşə təlimi sahəsində ixtisas və ixtisaslaşma klassifikatorunun təsdiq edilməsi;
- İlk peşə-ixtisas təhsili sahəsi üçün yeni dərslük və dərs vəsaitlərinin hazırlanması. Növbəti tədris ilində 9 adda dərslüyün hazırlanması nəzərdə tutulmuşdur. Bunlar: elektrotexnika, çertyojun oxunması, dülgər-xarrat işi, avtomobil çilingəri, tənəkəçi, bənna, suvaq işi, nəzarət ölçü cihazları, bərbər işi, xalçaçı, tikiş istehsalının texnologiyası dərslükləridir.
- 3 iqtisadi rayonda əmək bazarının tələbatının öyrənilməsi;
- Təsdiq edilmiş klassifikatora əsasən yeni peşə kurikulumlarının hazırlanması;
- Yeni kurikulumların tələblərinə əsasən mühəndis-pedaqoji heyətin hazırlanması və kurikulumların icrasının təmin edilməsi;
- İşəgötürən təşkilatlarla əlaqələrin genişləndirilməsi və onların kadr hazırlığı prosesinə fəal cəlb edilməsinin təmin edilməsi;
- Mühəndis-pedaqoji heyətin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması məqsədilə dövlət və qeyri-dövlət təşkilatlarının, sahibkarların tabeliyində olan istehsal və xidmət müəssisələrində təcrübə keçməsi üçün əlavə imkanların yaradılması;
- İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində çalışan mühəndis-pedaqoji heyət arasında rəqabətqabiliyyətlilik səviyyəsinin artırılması, kadr hazırlığı prosesində qeyri-ənənəvi metodlardan səmərəli istifadə edilməsi və innovativ təlim metodlarının tətbiqinin yayılması məqsədilə “Ən yaxşı innovativ peşə hazırlığı” müsabiqəsinin keçirilməsi;
- Respublikada fəaliyyət göstərən ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsinin dəstəklənməsi;
- Peşə təhsilinin əhatə dairəsinin genişlənməsi, iş və təhsildən ayrılmamaqla peşə təhsili əldə etmək imkanının artırılması məqsədilə “Elektron peşə təhsili” lahiyyəsinin davam etdirilməsi;
- Dövlət Proqramının Fəaliyyət Planına əsasən ən azı 5 peşə təhsili müəssisəsinin əsaslı təmir edilməsi və müasir avadanlıqlarla təchiz edilməsi.